

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av Ånge kommuns arbete
med att säkerställa att utbildningen vilar på
vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i
grundskolan**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Ånge kommun avseende kvaliteten i huvudmannens arbete med att säkerställa att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I detta beslut granskas Ånge kommuns ansvarstagande för grundskolan.

I granskningen ingår följande frågeställningar:

1. I vilken utsträckning säkerställer huvudmannen att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i huvudmannens skolor?
2. I vilken utsträckning säkerställer huvudmannen att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen?
3. I vilken utsträckning säkerställer huvudmannen att vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet används i huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen?

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av varje frågeställning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen. Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer: låg utsträckning, flera delar och hög utsträckning. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls av Ånge kommun i följande utsträckning:

Arbetet med att säkerställa att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Huvudmannen säkerställer i *hög utsträckning* att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Arbetet med att tillvarata och utveckla beprövad erfarenhet

Huvudmannen säkerställer i *hög utsträckning* att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet

Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utgår i *hög utsträckning* ifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen av Ånge kommun.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Arbetet med att säkerställa att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Inom detta område bedöms kvaliteten i huvudmannens arbete ut mot rektorer och skolor. Det handlar om kvaliteten i hur huvudmannen organiserar för att skolorna ska ha tillgång till vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet samt om de roller och funktioner som stödjer detta arbete. I detta ingår även huvudmannens strukturer för samverkan mellan rektorer, med andra huvudman och med lärosäten. Vidare ingår en bedömning av hur huvudmannen följer upp att utbildningens innehåll och metoder vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen säkerställer i hög utsträckning att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med lärare och personal med utvecklingsuppdrag, rektorer och representanter för huvudmannen samt av inkommen dokumentation.

Organisation och ansvarsfördelning kring arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Huvudmannen har skapat en tydlig organisation och en känd ansvarsfördelning för arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Inom grundskoleorganisationen finns flera funktioner som stöttar rektorer och skolenheter i arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet på olika sätt. Exempelvis finns en utvecklingsledare och en kommundoktorand med uppdrag att bland annat förankra och stödja forskningsbaserade metoder i utvecklingsinsatser och ett vetenskapligt förhållningssätt i det kontinuerliga arbetet, samt att bedriva praktisk forskning. Även skolchefen och rektorsgruppen har en viktig roll i huvudmannens organisation för arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Arbetet i rektorsgruppen leds av skolchefen som tillsammans med andra tjänstemän på huvudmannanivå återkommande för samtal med rektorerna om hur forskning och beprövad erfarenhet kan användas för att utveckla utbildningen. Det ligger i huvudmannens

organisation och förväntan på personalen som är verksam i skolorganisationen att efterfråga den vetenskapliga grunden i samband med val av utvecklingsinsatser på både övergripande nivå och på skolenhetsnivå. Förväntan gäller så väl tjänstemän på huvudmannanivå, som rektorer och personal i skolverksamheten. Det finns också uttalade uppdrag inom huvudmannens organisation när det gäller att introducera forskningslitteratur som ska diskuteras av tjänstemän, rektorer och annan personal med utvecklingsansvar i olika konstellationer. På skolenheterna finns exempelvis förstelärare med ett uttalat uppdrag att leda pedagogisk utveckling och omsätta forskning och beprövad erfarenhet i praktiken. Rektorerna har ansvar för att tillsätta förstelärare och tjänster med utvecklingsuppdrag, samt att formulera uppdragen i dialog med huvudmannen utifrån identifierade behov. Förstelärare och annan personal med utvecklingsuppdrag ingår i arbetsgrupper som huvudmannen organiserar. Arbetsgrupperna driver utvecklingsarbetet och består ofta av olika kompetenser för att de ska utgöra relevanta konstellationer. I de olika arbetsgrupperna diskuteras bland annat undervisning och utbildning baserad på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Tillgängliggörande av forskning och beprövad erfarenhet

Huvudmannen bevakar regelbundet aktuell forskning och arbetar aktivt för att tillgängliggöra forskning av relevans för skolverksamheten genom olika roller och uppdrag. Utvecklingsledaren och kommundoktoranden har en central funktion när det gäller att sprida och omsätta forskning och beprövad erfarenhet till praktik. Det ligger i deras uppdrag att stödja skolorganisationen genom att samla, sälla och tillhandahålla information om forskning på olika områden med relevans för skolverksamheten och de utvecklingsinsatser som pågår. Huvudmannen bedriver ett medvetet arbete för att på ett strukturerat sätt nå ut med informationen till medarbetarna och har skapat en tydlig struktur för tillgängliggörandet av forskning och beprövad erfarenhet. Bland annat har huvudmannen skapat en digital yta där informationen finns samlad för medarbetarna att ta del av, och i utvecklingsledarens och kommundoktorandens uppdrag ligger att sprida information den vägen. Informationen kan bestå av vetenskapliga texter och länkar till externa resurser. Vidare ingår också i utvecklingsledarens och kommundoktorandens uppdrag att hänvisa till relevant forskning genom exempelvis riktade utskick till personal och rektorer, samt att handleda och föreläsa för personal. Exempelvis har biträdande skolchef, tillika kommundoktorand, en framträdande roll när det gäller att organisera och delta i kompetensutvecklingsinsatser för personal. Huvudmannen arbetar också med kontinuerlig kompetensutveckling av personalen i syfte att säkerställa att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, genom att erbjuda personal att delta i utbildningar, seminarier, föreläsningar och disputationer. I samband med

utbildningar har personalen fått lyssna till och läsa böcker av forskare som presenterar och diskuterar relevant forskning och beprövad erfarenhet. Generella utbildningar för personalen är baserade på vetenskapligt grundad kunskap och metoder som förordas av de nationella skolmyndigheterna inom till exempel områden som närvaro, bedömning och tillgänglig lärmiljö. Huvudmannen har också skapat goda möjligheter för lärare att dela material och erfarenheter i olika digitala forum internt och externt, vilket skapar förutsättningar att utveckla och ta del av forskning och beprövad erfarenhet. Bland annat finns en uttalad förväntan inom organisationen att återkoppla till verksamheten efter utbildningar eller deltagande i föreläsningar, nätverksträffar och seminarier. Huvudmannen har också skapat en sida på sociala medier med fokus på skolutveckling där exempel från verksamheterna sprids och fångas upp. Dessutom skickar personal med utvecklingsansvar informationsbrev om pågående projekt som når så väl all personal i skolorganisationen som huvudmannen. Huvudmannen stödjer också lärare och rektorer i arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet genom att det finns möjlighet att vid behov kontakta biträdande skolchef, utvecklingsledare och kommunens bibliotekspersonal för att få hjälp att hitta relevant och aktuell forskning.

Huvudmannen bevakar, inhämtar och kommunicerar också relevant forskning och beprövad erfarenhet som belyser jämställdhet i utbildningen. Jämställdhetsaspekten grundar sig i att huvudmannen har arbetat med ökat fokus på jämställdhetsarbete utifrån deltagandet i ett antal granskningar på området tidigare och att det ryms inom flera projekt som pågår inom skolorganisationen; exempelvis projekten för ökad skolnärvaro.

Samverkan med lärosäten, andra huvudmän och mellan skolor

Huvudmannen bedriver ett aktivt och medvetet arbete för att skapa samverkan med olika aktörer kring vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Samverkan med universitet pågår parallellt inom flera områden, där utbytet mellan kommunen och lärosätet kopplat till lärarutbildningen är centralt. Huvudmannen arbetar aktivt för att samverkan genom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) ska förstärka kopplingen mellan utbildningsforskning och skolpraktik. Det sker bland annat genom att lärare och studenter får möjligheter att delta i seminarier på lärarutbildningen, samt utbyta erfarenheter och diskutera aktuell forskning och beprövad erfarenhet i det dagliga arbetet. Huvudmannen samverkar också med universitet i forskningsprojekt och kompetensutvecklingsinsatser för personalen. För att stärka den vetenskapliga grunden i sitt utvecklingsarbete, och för att få ett mer välgrundat underlag för beslut om utvecklingsåtgärder, har huvudmannen tillsett att rektorerna och representanter för huvudmannen har genomgått en utbildning i analys som

en intresseorganisation arrangerar. Vidare har huvudmannen utifrån identifierade utvecklingsbehov initierat flera projekt; bland annat för ökad skolnärvaro, mental träning och läs- och skrivutveckling. Ett av projekten är följeforskning utifrån ett tidigare deltagande i EU-projekt gällande närvarofrämjande arbete, och har inneburit att en forskare har följt upp arbetet i en nystartad resursskola. När det gäller mental träning fanns en modell sedan tidigare i den kommunala organisationen riktad mot sårbara grupper för ökat välmående och ökad aktivitet. Satsningen hade positiv effekt och var beprövad erfarenhet inom den kommunala organisationen, varför huvudmannen ville arbeta vidare med metoden även i skolan. Emellertid saknades forskning på området och huvudmannen initierade ett forskningsprojekt i samverkan med ett lärosäte. Genom universitet deltar även huvudmannen i ett regionalt utvecklingsnätverk, som kontinuerligt erbjuder träffar för exempelvis skolchefer och rektorer. Huvudmannen arbetar också aktivt för andra former av extern samverkan med koppling till projekten och deltar till exempel i nationella utvecklingsprogram tillsammans med andra huvudmän inom samma intresseorganisation, vilket sprider beprövad erfarenhet och forskningsbaserade metoder. Samverkan kring utbildning på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet sker också på skolchefs-, rektors- och lärarnivå tillsammans med andra kommunala huvudmän i närområdet och som inte ingår i regionsamverkan.

Den samverkan som sker med lärosäten och andra externa aktörer ger avtryck i skolorganisationen genom att resultaten sprids till skolenheterna via lärare, förstelärare och övrig personal med utvecklingsuppdrag, liksom rektorer och tjänstemän på huvudmannanivå. Därutöver har huvudmannen organiserat för samverkan inom den egna organisationen. Det sker bland annat genom rektorernas nära samarbete i rektorsgruppen och den mötesstruktur som innebär att rektorerna regelbundet träffar och för dialog med tjänstemännen på huvudmannanivå. Det finns även forum där förstelärare och annan personal med särskilt ansvar för skolutveckling träffas.

Uppföljning av vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i utbildningen

Huvudmannen följer systematiskt och kontinuerligt upp att utbildningens innehåll och metoder vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Arbetet med att följa upp utbildningen följer en årsplan som tydligt omfattar arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet genom konkreta frågeställningar. Det tar sig bland annat uttryck i lönekriterier och medarbetarsamtal där det tydligt framgår att anställda inom skolorganisationen förväntas förhålla sig till vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i arbetet. I och med huvudmannens systematiska

arbete med att kontinuerligt dokumentera och följa upp valet av utvecklingsinsatser på skolenhetsnivå och organisationsnivå finns förutsättningar att säkerställa att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Huvudmannen efterfrågar på vilka analyser utvecklingsinsatserna vilar, hur arbetet fortlöper och hur det faller ut. Huvudmannen deltar regelbundet i möten med rektorer och personal på skolenheterna där de diskuterar resultat på uppföljningar av olika områden i verksamheten. I samband med det ställer också huvudmannen kritiska frågor om pågående utvecklingsarbeten. Även företrädare för politiken efterfrågar och tar del av information och underlag som gäller skolverksamheten, samt för dialog med tjänstemän och personal på skolenheterna för att försäkra sig om att utvecklingsinsatser och beslut är grundade i vetenskap och beprövad erfarenhet. Huvudmannen har också låtit externa parter utföra utvärderingar av utvecklingsinsatser. Bland annat har kompetens vid det lärosäte som huvudmannen har samverkansavtal med, varit delaktig i att utvärdera en insats som huvudmannen initierat med koppling till neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och som huvudmannen har bedrivit tillsammans med Specialpedagogiska skolmyndigheten. Utvärderingen visade att den haft positiv effekt i verksamheten, men också att det fanns ett fortsatt behov av att kompetensutveckla personal, varför insatsen har fortsatt.

Uppföljningen av arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet mynnar på ett tydligt sätt ut i att huvudmannen säkerställer att skolorna har praktiska förutsättningar att beakta detta i utbildningen. Genom att löpande föra dialog med rektorerna, och personal med utvecklingsansvar, om hur utbildningen genomsyras av ett vetenskapligt förhållningssätt och om hur den utgår ifrån beprövad erfarenhet får huvudmannen en tydlig bild av hur arbetet fungerar och vilka behov som finns i skolverksamheten. Huvudmannen ställer i samband med verksamhetsuppföljningen frågor till rektorer, lärare och annan personal som innebär att de får beskriva förutsättningarna för sitt arbete. Huvudmannen följer även upp lärarbehörigheten och behovet av kompetensutveckling inom skolorganisationen. Det innebär att huvudmannen får en god inblick i vilken kompetens som finns i verksamheten och får syn på eventuella behov av stöd inom skolorganisationen när det gäller att kunna bedriva ett konstruktivt utvecklingsarbete som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, både på skolenhetsnivå och på organisationsnivå. Utifrån uppföljningen av förutsättningar och kompetens fördelar huvudmannen uppdrag eller initierar kompetensutveckling.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen

Arbetet med att säkerställa att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen

Här bedöms kvaliteten i huvudmannens arbetsprocesser för att skolpersonalens erfarenheter ska kunna tillvaratas och utvecklas så att de blir beprövade. Detta i syfte att utbildningen ska kunna vila på beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen säkerställer i hög utsträckning att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i [intervjuer](#) med lärare och personal med utvecklingsuppdrag, rektorer och representanter för huvudmannen samt av inkommen dokumentation.

Arbetet för att utveckla beprövad erfarenhet

Huvudmannen har på olika nivåer i sin organisation skapat en systematik i hur praktiska erfarenheter inom personalgruppen ska kunna tillvaratas och utvecklas till beprövad erfarenhet. Det finns flera olika forum där personalen arbetar strukturerat med att pröva arbetssätt, dela, dokumentera och kritiskt granska erfarenheter för att vidareutveckla sina gemensamma kunskaper över tid. Ett av försteläraryppdragen har sedan föregående läsår varit inriktat mot att konkretisera och likrikta frågeställningar och metoder för uppföljning av bland annat utvecklingsinsatser, för att utvecklingsarbetet ska gå att följa genom hela organisationen; från undervisningsnivå till huvudmannanivå, samt över tid. Genom att de verksamma inom skolorganisationen i det framtagna verktyget kontinuerligt skapar, tar del av och delar information och analyser med varandra i organisationen finns förutsättningar att vidareutveckla gemensamma kunskaper över tid. Det arbete som förstelärare eller annan personal med särskilt uppdrag för skolutveckling leder innebär ofta kollegiala träffar med personal som ska arbeta mot ett gemensamt mål. Under sådana former pågår exempelvis arbete om ledarskap i klassrummet och om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. I samband med träffarna tar de inblandade del av exempelvis aktuell forskning eller beprövade metoder som de diskuterar och prövar i sin vardagspraktik. Det förekommer också auskultationer. Diskussioner och slutsatser dokumenteras i huvudmannens digitala plattform som all personal har tillgång till. På huvudmannens initiativ pågår exempelvis utifrån konstaterat behov ett arbete på området läs- och skrivutveckling där lärare från olika skolformer genomför analyser i sin egen verksamhet och delar erfarenheter med varandra. En annan del av arbetet i personalnätverken handlar om att utveckla det närvarofrämjande arbetet

till beprövad erfarenhet, genom att systematiskt arbeta vidare med de arbetssätt som har tagits fram i projekten som ingår och leds av forskare. En insats som huvudmannen initierade för många år sedan på området problembaserad skolutveckling och då bedrev i samverkan med ett lärosäte, har prövats och omprövats inom organisationen och över tid utvecklats till beprövad erfarenhet. Även rektorernas erfarenheter tillvaratas och prövas i det rektorsnätverk som skolchefen leder och där även andra på huvudmannanivå deltar.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet

Inom området bedöms kvaliteten i huvudmannens arbete för att säkerställa att vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet används i huvudmannens egna analyser och beslut om insatser för att utveckla utbildningen. Detta omfattar huvudmannens arbete med att granska, värdera och diskutera forskning och beprövad erfarenhet i syfte att ge valda insatser en bred vetenskaplig förankring.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utgår i hög utsträckning ifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med lärare och personal med utvecklingsuppdrag, rektorer och representanter för huvudmannen samt av inkommen dokumentation.

Arbetet med att utveckla utbildningen utifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet

Huvudmannens arbete med att utveckla utbildningen bygger på ett kritiskt förhållningssätt och ett systematiskt arbete med att söka och använda vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet. Det tar sig uttryck genom såväl valet av analysmetoder som beslut om insatser där huvudmannen söker stöd i forskning. Huvudmannen har utbildat rektorer och annan personal i analysarbete och har för avsikt att genomföra ytterligare utbildningsinsatser i analys. Huvudmannens kritiska förhållningssätt i arbetet tar sig också uttryck i att låta externa aktörer, där ibland forskare, utvärdera de egna skolutvecklingsinsatserna. Vid valet av insatser kritiskt granskar, värderar och för rektorer gemensamma

diskussioner i rektorsgruppen och tillsammans med huvudmannen. Diskussionerna kan handla om vilken data valet av insatserna grundar sig i, metodval, litteratur och forskning. För närvarande arbetar huvudmannen med ett antal utvecklingsområden efter att de har visat sig ha positiv effekt. För att komma till rätta med skolfrånan och bakomliggande faktorer har huvudmannen bland annat initierat ett forskningsprojekt om mental träning. Ett exempel på kritiskt förhållningssätt i valet av insatser och metoder är att rektorerna inte ville ta in den av huvudmannen initierade satsningen på mental träning i skolverksamheterna utan att det fanns forskning. Även utbildningar och föreläsningar med forskare som huvudmannen själva anordnar eller uppmanar personalen att ta del av, är väl valda utifrån en medvetenhet om hur forskning kan användas för att utveckla utbildningen. Till exempel har huvudmannen en pågående utbildningssatsning för att stärka kompetensen hos personalen när det gäller att bemöta och undervisa elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Rektorerna ansvarar för genomförandet av utbildningen, men huvudmannen tillhandahåller material som är utarbetat tillsammans med Specialpedagogiska skolmyndigheten. I samband med utbildningar får deltagarna den vetenskapliga grunden med sig och prövar den i sin vardagspraktik. Genom att tillsammans diskutera, dokumentera och utvärdera arbetet finns förutsättningar att utveckla beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Sundman Marknäs

Anna Sundman Marknäs
Beslutfattare
Signerat av: Anna Sundman Marknäs

X Maria B. Stiegsdotter

Maria B. Stiegsdotter
Föredragande
Signerat av: Maria Björkenborn Stiegsdotter

I

I handläggningen av ärendet har även utredare Sara Algulin deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

Enligt 1 kap. 5 § tredje stycket skollagen ska utbildningen vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

I 1 kap 3 § skollagen definieras begreppet utbildning som verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 4 kap. 3 § skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Av första stycket 4 kap. 4 § skollagen framgår att sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 4 kap. 3 § skollagen även ska genomföras på förskole- och skolenhetsnivå. Av andra stycket framgår att kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Av tredje stycket framgår att rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Enligt 4 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten.

Förarbeten

Av prop. 2009/10:165. s. 223-224 framgår bl.a. följande.

De nationella styrdokumenterna ger läraren utrymme att välja innehåll och metoder för att nå målen. Detta kräver ett vetenskapligt förhållningssätt i bemärkelsen att kritiskt granska, att pröva och att sätta enskilda faktakunskaper i ett sammanhang. Arbetet i skolan med att välja innehåll och metod och att värdera resultatet ska därför präglas av ett vetenskapligt förhållningssätt och kunskaper som grundar sig på relevant forskning och beprövad erfarenhet.

Utbildningen, och de läroplaner och kursplaner som styr den, vilar självklart på forskningsbaserad grund och beprövad erfarenhet. Detta bör markeras i lagen. Regeringen föreslår formuleringen att utbildningen ska "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet". Både utbildningens innehåll och den pedagogik som används omfattas av bestämmelsen. Formuleringen tydliggör också lärares ansvar att bedriva en undervisning som vilar på vetenskaplig grund.

Beträffande formuleringen om att utbildningen ska "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet", så gäller den, som ovan redovisats, utbildningen i vid mening och utgör en del av grunden för verksamheternas styrdokument.

Av prop. 2009/10:165. s. 633 framgår bland annat följande.

Utbildning är det mest grundläggande begreppet i såväl 1985 års skollag som i denna skollag. Termen beskriver all den verksamhet som omfattas av de övergripande målen i skolförfattningarna. I 1985 års lag finns dock inte någon uttrycklig definition. Med utbildning avses i den nya skollagen utöver undervisningen i princip all verksamhet, både i den inre och yttre miljön, som anordnas av huvudmannen och vanligtvis äger rum under skoldagen. Härigenom kommer t.ex. den verksamhet som sker under skolmåltider och på skolgården under raster att omfattas av definitionen. Även "externa" verksamheter som lägerskolor, studiebesök etc. innefattas i begreppet utbildning.

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte Ånge kommun den 3 september 2025. Digital intervju genomfördes den 2 september 2025. Besöket genomfördes av utredarna Sara Algulin och Maria B. Stiegsdotter.

Ånge kommun driver fem grundskoleenheter med sammanlagt cirka 650 elever i årskurserna 1–9. Huvudmannen driver även förskoleverksamheter, anpassade grundskolor, gymnasieskola och vuxenutbildning.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- En gruppintervju med lärare/personal med utvecklingsansvar
- En gruppintervju med rektorer
- En gruppintervju på huvudmannanivå
- Dokument som begärts in från huvudmannen
- Officiell statistik som finns att tillgå om den aktuella huvudmannen och dess skolenheter.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla huvudmän som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras vårterminen 2026.